

HYVINVOIVA HOIVA
VÄRMÅENDE OMSORG

SOSIAALITAITO

Tervetuloa webinaariin 7.4.2022

Työn kehittäminen Leanin avulla – Esimerkkejä hoivatyön arjesta

*Hankeasiantuntijat Elina Flemming, Jenna Pennanen ja lehtori Päivi Mantere,
Laurea-ammattikorkeakoulu*

*Hankeasiantuntijat Carina Gädda, Camilla Pitkänen ja lehtori Sirkku Säätelä,
Yrkeshögskolan Novia (Novia-ammattikorkeakoulu)*

Webinaari toteutetaan yhteistyössä Sosiaalitaidon kanssa

NOVIA
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

HYVINVOIVA HOIVA
VÄRMÅENDE OMSORG

SOSIAALITAITO

Työn kehittäminen Leanin avulla – Esimerkkejä hoivatyön arjesta

- Miten työn kehittämisellä voidaan vaikuttaa työhyvinvointiin?
Miksi hyödyntää Leaniä?
- Kehittämisprosessi Hyvinvoiva hoiva -hankkeessa ja keskeiset tunnistetut arjen kehittämishaasteet hoivayksiköissä
- -> *Kysymyksiä ja kommentteja*
- Kokemuksia ja käytännön esimerkkejä Lean-menetelmien käytöstä hoivatyötä kehitettäessä

14.15 Kysymykset ja päätössanat

HYVINVOIVA HOIVA
VÄLMÅENDE OMSORG

SOSIAALITAITO

Webinaarin käytännön ohjeita

- Mikrofoni ja kamera pidetään suljettuna luentojen aikana
- Kommentteja ja kysymyksiä voi esittää chatin kautta
- Webinaari nauhoitetaan ja tallenne julkaistaan hankkeen kotisivuilla:

<https://blogs2.abo.fi/hyvinvoivahoiva/aineistoa-material/>

NOVIA
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Miten työn kehittämisellä voidaan vaikuttaa työhyvinvointiin?

Miksi hyödyntää siinä Leaniä?

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

***”Huono systeemi mitätöi
hyvän ihmisen ponnistelut
mennen tullen.”***

- Deming

Kestävä kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Työhyvinvoinnin laaja-alainen malli

Tutkimusjohtaja Kirsi Heikkilä-Tammi, Tampereen yliopisto

Lähteet: Manka 2016; Robertson & Cooper 2011; Nielsen et al. 2018

Leanin juuret ja historiaa

- Lean-menetelmät kehitettiin Japanissa Toyotan tuotantoperiaatteiden pohjalta. Ensin tämä tapahtui tekstiililiiketoiminnassa 1896 alkaen jatkuen leviten sitten autoteollisuudessa 1935 eteenpäin. Japanissa “Leaniä” kutsuttiin nimellä “Just-in-Time” (JIT).
- Lean-menetelmät löydettiin lännessä myöhemmin. Ensimmäisiä käyttäjiä olivat Amerikkalaiset yritykset, jolla oli vahvat yhteydet Japaniin (esim. Hewlett-Packard). Yleisempään tietoisuuteen asia levisi MIT:n (Massachusettsin teknillinen korkeakoulu) autoteollisuuden tuottavuuteen liittyvästä tutkimuksesta 1980-luvun lopulla.
- Tällä hetkellä lean on johtavia toimintastrategioita lähes kaikilla toimialoilla. Lean-periaatteita noudattavat organisaatiot ovat tavallisesti toimialansa kannattavimpia ja toimivimpia, myös työhyvinvoinnin saralla.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

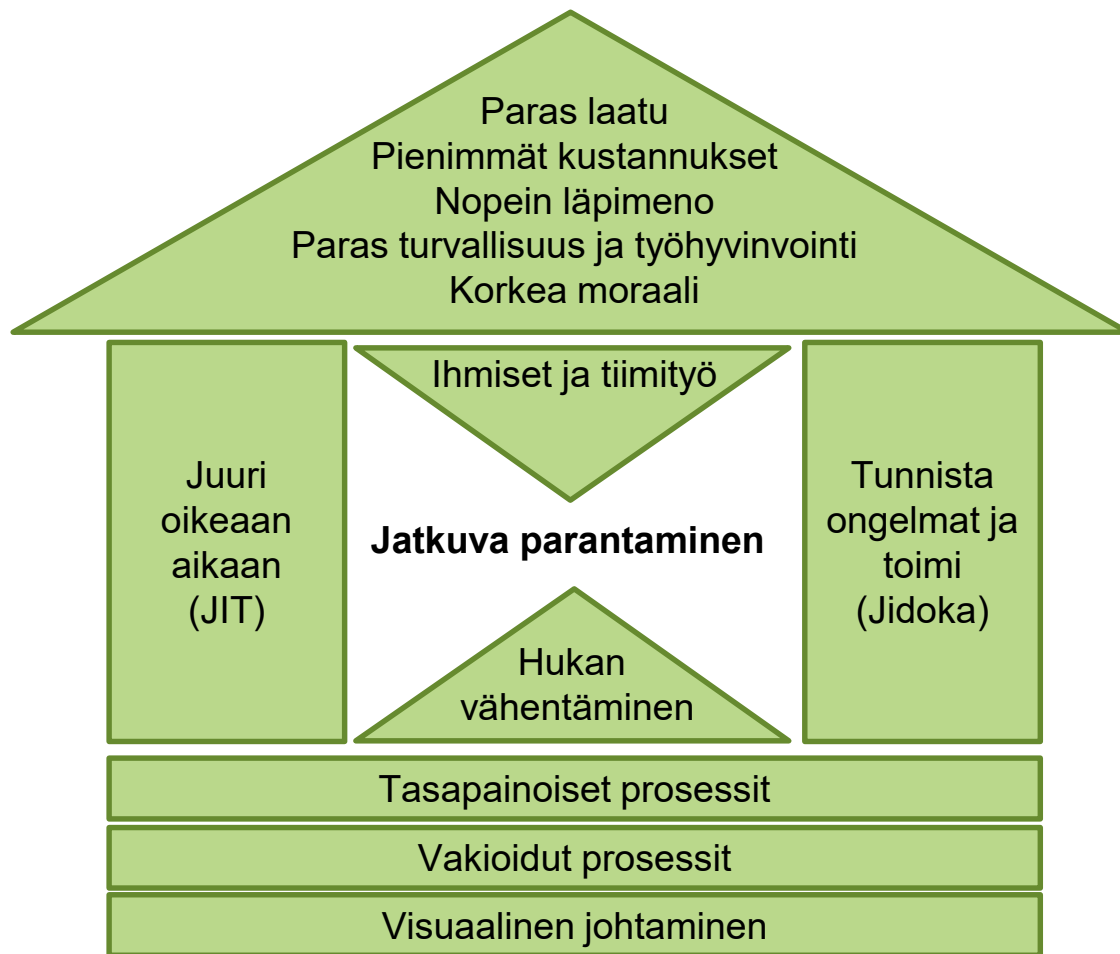
Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Lean - peruselementit

- Tavoitteena virtaus, työn sujuva eteneminen

Leanin peruselementit

Lähteet: Modig, N., Isomäki J.

ARVOT

- Ihmisten kunnioittaminen
- Jatkuva parantaminen

PERIAATTEET

- Jatkuva virtaus ja laadun tekeminen

MENETELMÄT JA TYÖKALUT

- Arvovirtakuvaus (VSM)
- 5S
- Visualisointi, visualisointitaulut
- A3
- Kanban-taulu
- Ongelmanratkaisu
- Kalanruotokaavio

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Lean - häiritsevät tekijät

- Viholliset jotka estävät työn sujuvaa etenemistä

HUKKA	ESIMERKKI
YLITUOTANTO	Potilaan turha tutkiminen, kuten tarpeettomien kokeiden ja testien tekeminen
ODOTTAMINEN	Odotetaan toisen työpanosta jotta päästään itse jatkamaan. Asiakas/ potilas odottaa.
SIIRROT/ KULJETUKSET	Siirretään potilaita paikasta toiseen tai harvoin tarvittavaa välineistöä/ laitteita, joita säilytetään kaukana käyttöpaikasta
YLITEKEMINEN	Tehdään enemmän kuin asiakas tarvitsee/ vaatii. Potilaskertomusten uudelleenkirjoitus.
VARASTOINTI	Tilataan tarvikkeita liikaa kerralla ja varastoidaan sinne, mihin ne saadaan mahtumaan, jolloin löytäminen hankaloituu.
LIKKUMINEN	Henkilökunnan ylimääräiset kurotukset ja askeleet: etsitään tai selvitetään asioita eri paikoista.
VIRHEET	Huonosti määritellyt prosessit esim. perehdytys, kirjaaminen, sekä ongelmat tiedonkulussa ja kommunikaatiossa. Joudutaan korjaamaan.
HYÖDYNTÄMÄTÖN POTENTIAALI	Ovatko ihmiset oikeilla paikoilla?

Tunnistetaan työprosesseista asiakkaalle arvoa tuottava toiminta, hukat ja välttämätön aputoiminta pystytään kehittämään parempia prosesseja.

- > Kasvatetaan arvoa tuottavaa toimintaa
- > Poistetaan turhaa toimintaa eli hukkaa
- > Optimoidaan välttämätön aputoiminta tehokkaaksi

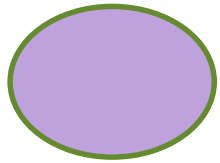
Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Työn kehittämisen prosessi

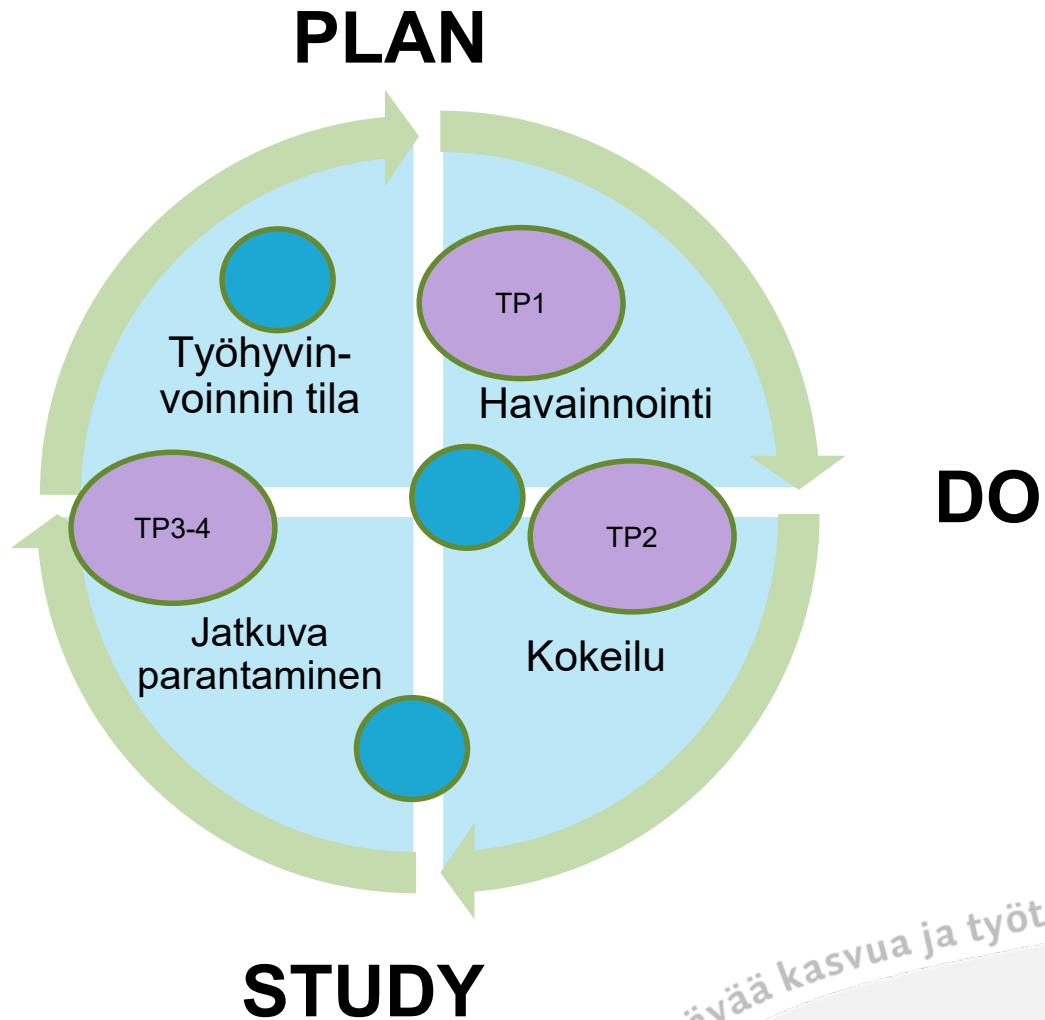

= työpaja henkilöstölle

= sparraus esihenkilöiden kanssa

ACT

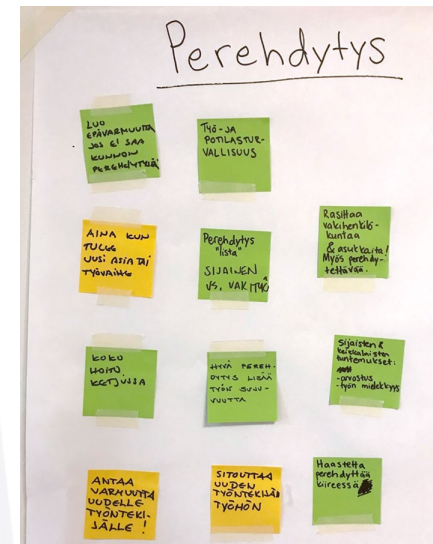
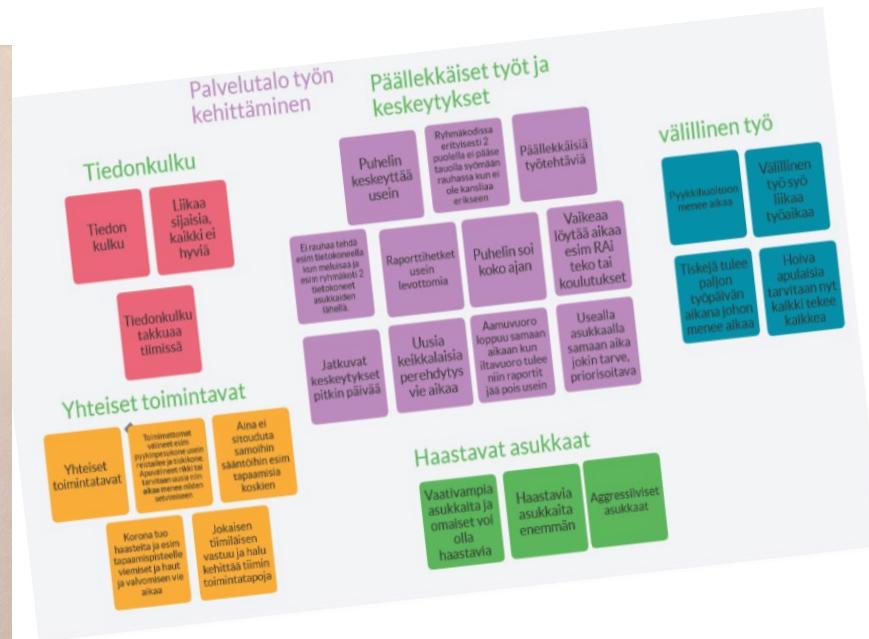
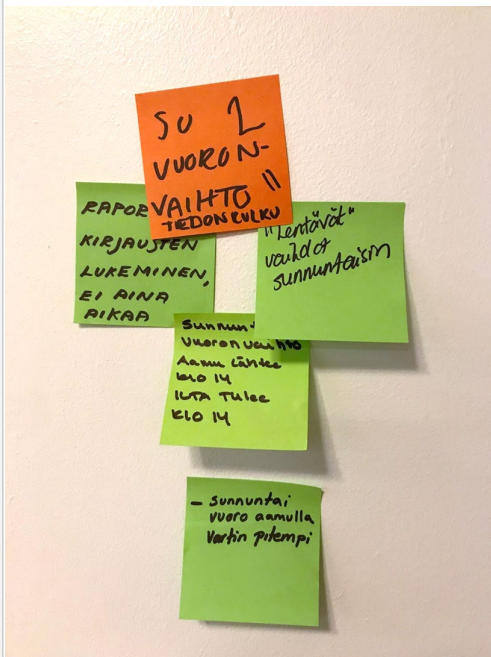
Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Mitä olivat Hyvinvoiva Hoiva -hankkeen aikana hoivayksiköissä esiin nousseet keskeiset arjen työn kehittämishaasteet?

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020

Kysymyksiä, kommentteja?

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

HYVINVOIVA HOIVA VÄLMÅENDE OMSORG

Kokemuksia ja käytännön esimerkkejä Sipoon kotihoidon työn kehittämiseksi Lean menetelmää hyödyntäen

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

A3 työn kehittämisen apuna

A3 työkalu

- Strukturoitu ja standardoitu jatkuvan kehittämisen työkalu ongelman ratkaisemiseen ja raportoimiseen.
- A3 perustuu PDSA (plan-do-study-act) -ajatteluun. A3:seen kuuluu otsikko/aihe, taustatieto, tavoitteet, nykytila, analyysit, suunnitelma, vastuuhenkilöt ja aikataulu

A3-työkalu/lomake	Aihe: Aloituspäivä: Valmis:	Tekijät/ työryhmä:
<p>1. Perustelut ja TAVOITE: Kirjaa perustelut kehittämiskohteen valintaan ja siihen, mitä sillä tavoitellaan. Tavoitteen asettelussa voi käyttää apuna mittareita.</p> <p>PLAN</p>	<p>3. MIKSI – Syiden tunnistaminen: Tunnista ja kirjaa syyt ongelman taustalla (mikä on ongelman todellinen juurisyy?)</p> <p>PLAN</p>	<p>6. TARKISTA – tulosten vahvistaminen: Tarkastele toimenpiteitä ja kerää tuloksia. Kirjaa ne ylös.</p> <p>STUDY</p>
<p>2. MITÄ - Ongelman määrittely ja analysointi eli nykytila: Määrittele ja analysoi ongelma/haaste ja sen taustat ja dokumentoi nykytila.</p> <p>PLAN</p>	<p>4. MITEN – Toimenpiteiden suunnittelu: Kirjaa miten ja millä toimenpiteillä tavoitteeseen päästään.</p> <p>PLAN</p>	<p>7. TOIMI – standardointi tai uusi kokeilu: Toimi jatkuvan kehittämisen periaattein (vakioi hyvä ja/tai tee uusia kokeiluita).</p> <p>ACT</p>
	<p>5. TOTEUTA – Testataan toimenpiteet: Toteuta testaamalla toimenpiteiden suunnitelmaa. Päätä etukäteen mitä ja miten tehdään ja kuka/keitä tekevät.</p> <p>DO</p>	<p>8. Seuraukset ja ehdotukset: Tee jatkoehdotuksia kehittämiseen ja laadi seurantasuunnitelma kehittämiselle.</p> <p>ACT</p>

Sipoon kotihoidon tiimien kehittämisprosessi käytännössä

RATKAISU/ KEINOT:

Viikko-ohjelman muuttaminen vaihtoehtoisten toimenpiteiden kautta: asiakkaiden kauppalištojen tekeminen eri ajankohtana ja suihkujen siirtäminen.

Tiimi päätti myös konkreettisen päivämäärän jolloin tarkastelevat suunnitelmassaan pysymistä ja tiimikokousten toteutumista.

ACT

PLAN

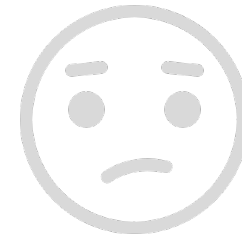
Tiimikokoukset
1/vko

TAVOITE:

Tiedonkulun
parantaminen

STUDY

DO

ONGELMA/ HAASTE:

Tiedonkulku tiimin jäsenten välillä on vajavaista, etenkin asiakkaisiin liittyvä tieto ei tavoita tiimiläisiä ajantasaisesti

MIKSI

MITEN

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Sipoon kotihoidon tiimien kehittämisprosessi käytännössä

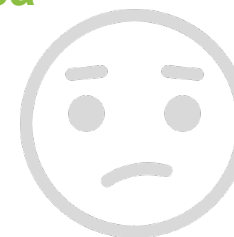

RATKAISU/ KEINOT:

Työnjakoa selkeytettiin joustavoittamalla asiakaskäyntejä, tarkistelemalla niiden sisältöä sekä organisoimalla asiakkaan palvelu- ja hoitosuunnitelman mukaista ajankäyttöä.

PLAN

ONGELMA/ HAASTE:

Työvuorojen tehtävät jakautuvat epätasaisesti, josta seuraa työntekijöiden päiviin ajankäytöllisiä ongelmia, joita äkkinäiset muutokset haastavat edelleen

ACT

Asiakaspakettien
sisällön tarkistus

TAVOITE:

Tasapuolinen ja
selkeämpi työnjako

DO

MIKSI

MITEN

STUDY

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

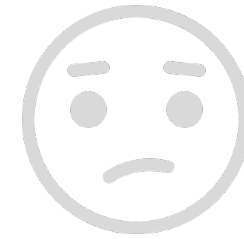
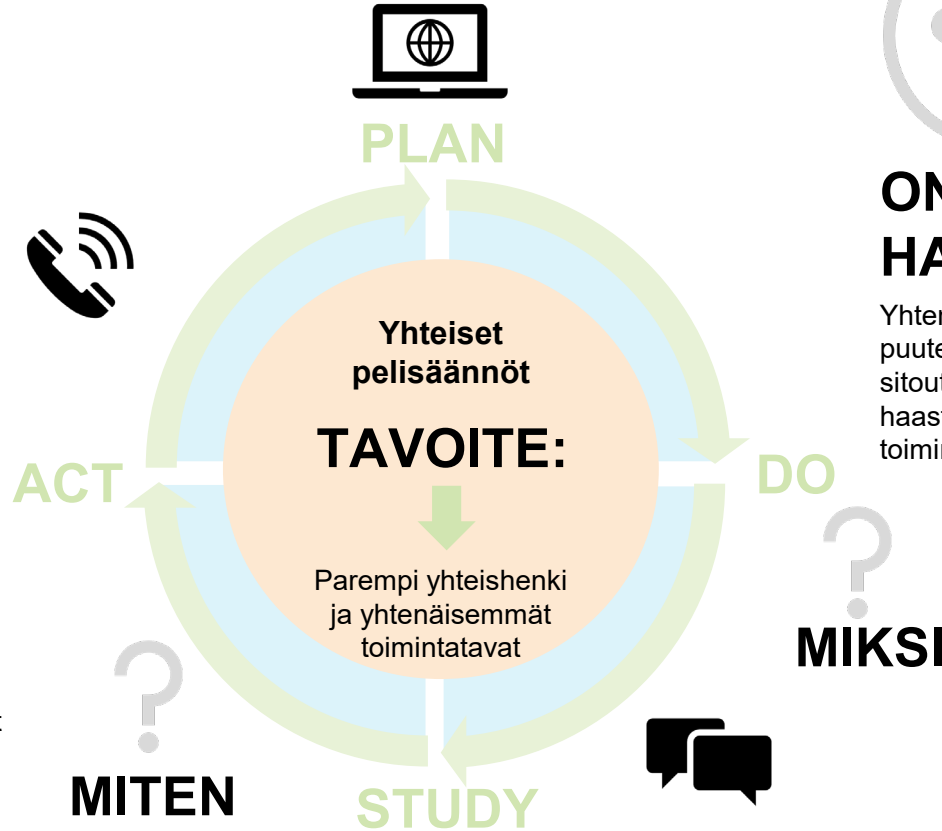
Sipoon kotihoidon tiimien kehittämisprosessi käytännössä

RATKAISU/ KEINOT:

Tiimi sopi että kaikki sitoutuvat sovittuun ja kantavat yhteistä vastuuta, etenkin asiakkaidensa asioista. Niistä sovittiin käytävän tiiviimpää keskustelua.

Lisäksi tiimiläiset lupautuivat tarjoamaan useammin apua työkaverilleen oman työn lomassa ja pitämään kiinni sovituista yhteisistä kokouksista.

ONGELMA/ HAASTE:

Yhtenäisten toimintatapojen puute ja työhön osittainen sitoutumattomuus, jotka haastavat sekä tiimin toimintaa että yhteishenkeä

MIKSI

MITEN

Sipoon kotihoidon tiimien kehittämistyöhön voit tutustua tarkemmin lukemalla artikkelin, Hoivatiimien itseohjautuvuuden tukeminen kannattaa, joka on julkaistu uusimmassa Vanhustyö-lehdessä sekä Vanhustyön keskusliiton sivuilla: <https://vtkl.fi/hoivatiimien-itseohjautuvuuden-tukeminen-kannattaa>

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

HYVINVOIVA HOIVA VÄRMÅENDE OMSORG

Kokemuksia ja käytännön esimerkkejä Korppoon
Sateenkaaren työn kehittämiseksi Lean menetelmää
hyödyntäen

Visuaalinen ohjaus

- Visuaalisuus = tiedon ja informaation esittämistä pääosin kuvien, värien ja valojen avulla
- Visuaalisesti asioita mallintamalla epäkohdat erottuvat paremmin ja kehittymistäkin on helpompi seurata.
- Esim. vuosikelloa, työlistojen seuranta, visuaaliset ohjeet

MEIDÄN KANSLIA:

TYÖPAJA 1:

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Korppoon palvelutalo Sateenkaari

PARGAS
SKÄRGÅRDSSTADEN

PARAINEN
SAARISTOKAUPUNKI

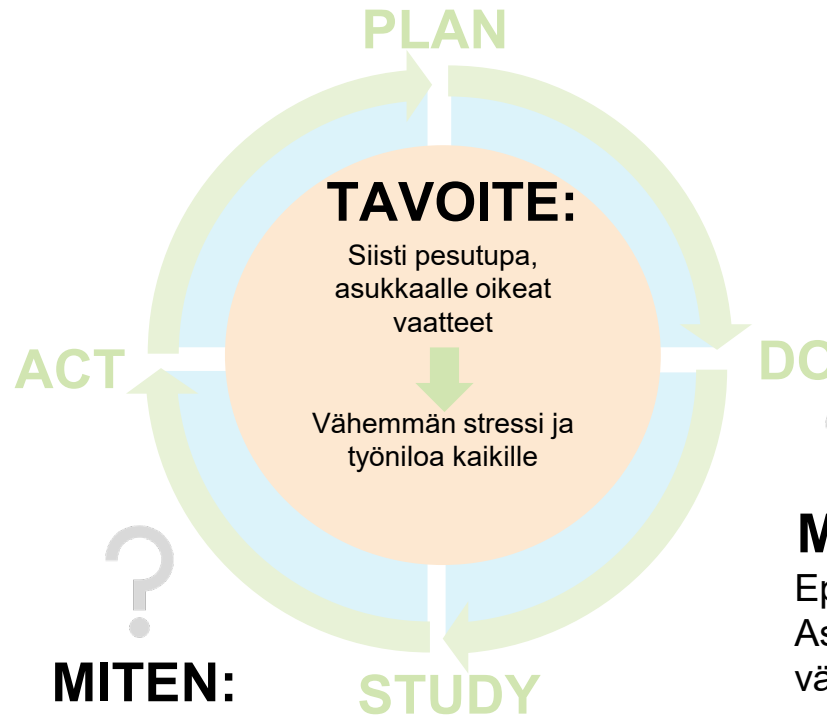

RATKAISU/ KEINOT:

Kaikki ottavat vastuutta,

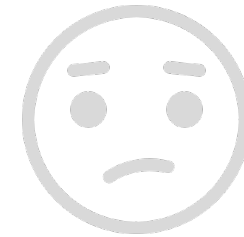
Kerran viikossa sovittiin yhdessä milloin pesukärry ovelle valmiiksi.

Ohjeet seinälle ja selkeät kuvat miten merkataan asukkaan vaatteet ja tyhjennetään taskut.

MITEN:

Visuaalinen ohjaus miten lajittelu pitäisi näyttää

ONGELMA/ HAASTE:

Pestävien vaatteiden lajittelu ja pesukärryn tyhjennys.
Muutama hoitajan vastuulla

MIKSI:

Epäsiisti pesutupa,
Asukkaiden vaatteet väriin pesty ja vaatteet hukassa.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

HYVINVOIVA HOIVA VÄLMÅENDE OMSORG

Kokemuksia ja käytännön esimerkkejä Inkoon Vaahteramäen työn kehittämiseksi Lean menetelmää hyödyntäen

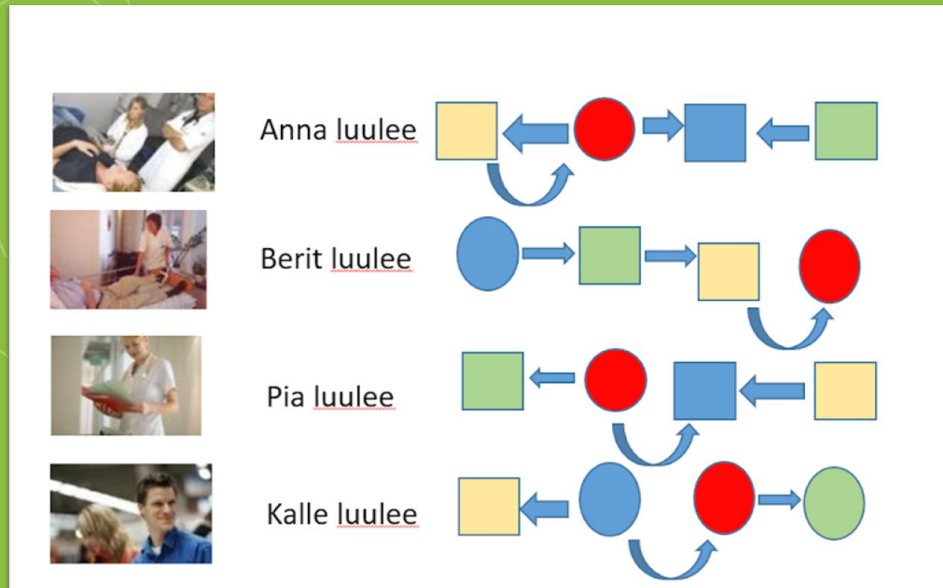

HYVINVOIVA HOIVA VÄLMÅENDE OMSORG

ARVOVIRTAKUVAUS

Mitään ei voi parantaa ellei nykyistä prosessia tunnisteta kokonaan

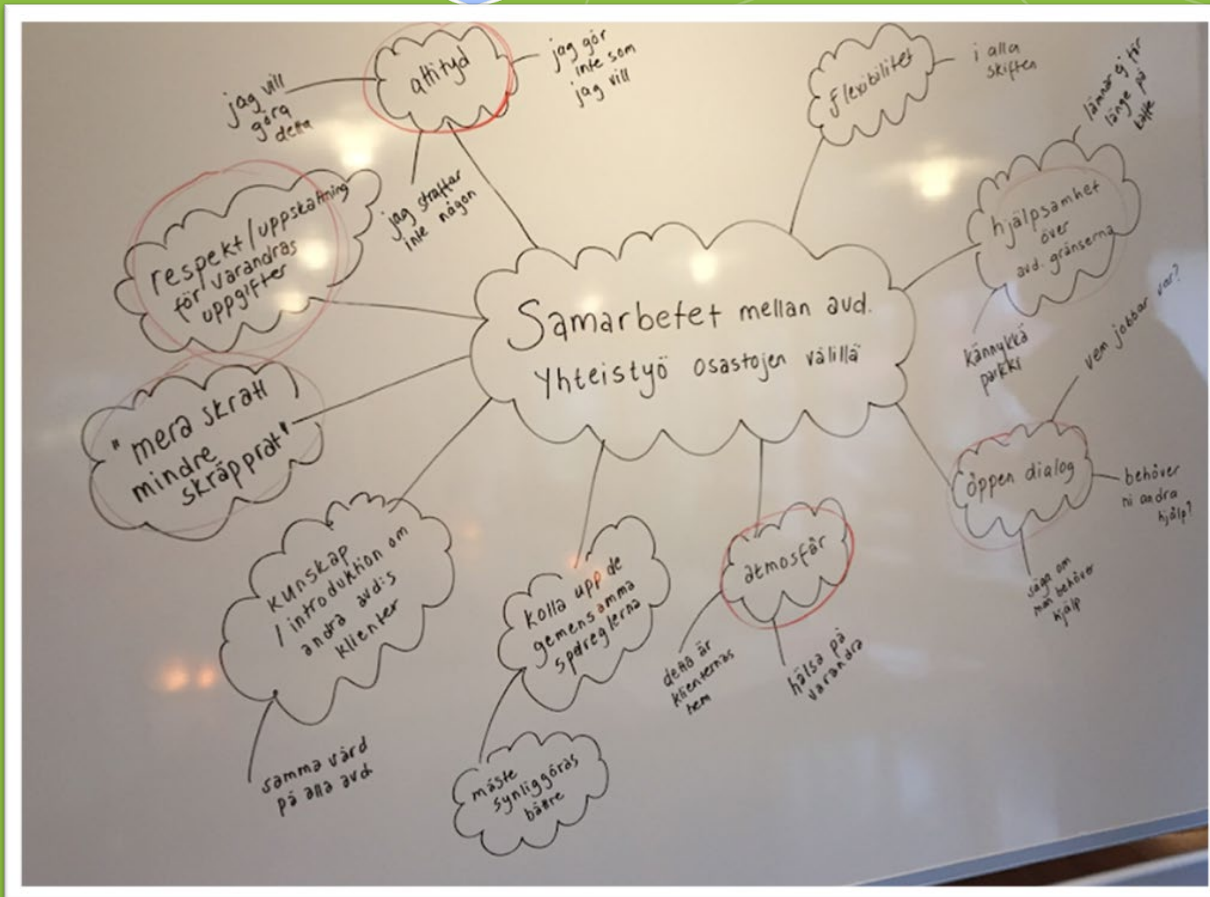

HYVINVOIVA HOIVA VÄLMÅENDE OMSORG

- Asukas määrittää sen mikä on **ARVOKASTA**
- Arvovirtakuvaus auttaa hahmottamaan koko prosessia ja tekemään oivalluksia piilossa olevista ongelman kohdista, eli **HUKKIA** jotka eivät tuota asukkaille mitään arvoa
- Arvovirtakuvauksen suorittavat kaikki asukkaan hoidon kannalta tärkeät työntekijät, eli TE!

HYVINVOIVA HOIVA VÄLMÅENDE OMSORG

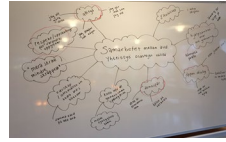

MINDMAP (Miellekartta)

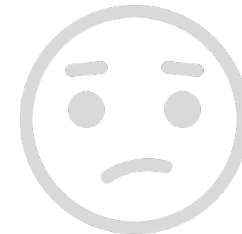
Hyvä työkalu kun haluatte havainnoida jonkin asian, saada selkeyttä asioihin tai vain ideoida yhdessä!

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Inkoon Vaahteramäen palvelutalo

MINDMAP

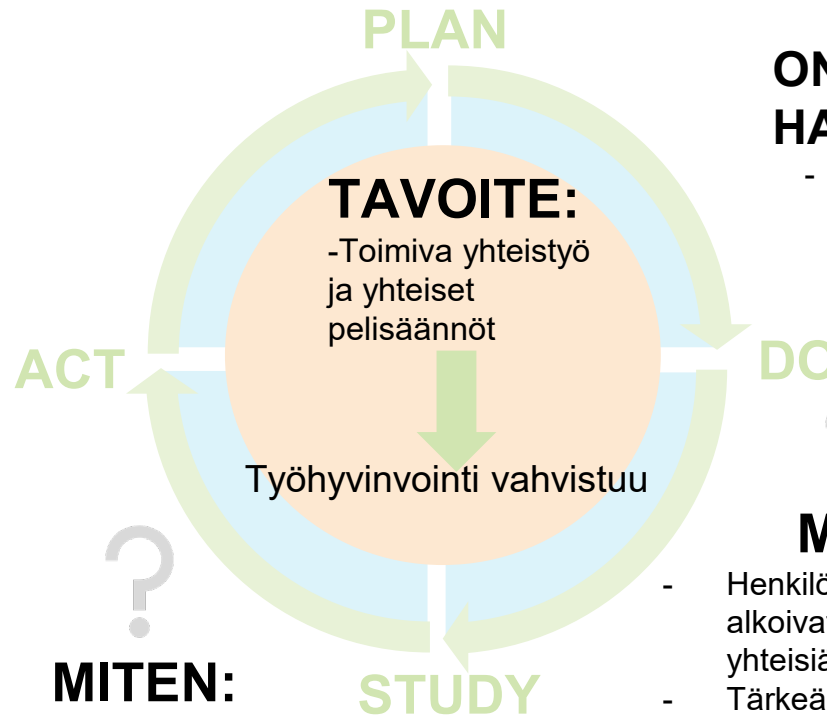
ONGELMA/ HAASTE:

- Yhteistyö osastojen välillä toimii huonosti

RATKAISU/ KEINOT:

- Aamuvuoron aloitusaika muutettiin->kaikki tulee töihin klo 7 ja saavat aamuraportin
- Jokainen osasto tietää, miltä osastolta he voivat pyytää apua ja mille osastolle he voivat tarjota apua

- Arjen kokeilu: Kaikki tulee samaan aikaan töihin-> 7.00
- Jokainen osasto määrittelee kriteerit: Milloin tarvitsemme apua muilta osastoilta? Minkälaista apua tarvitsemme?
- Yhteiset pelisäännöt

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Kysymyksiä, kommentteja?

Kestävä kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

HYVINVOIVA HOIVA VÄLMÅENDE OMSORG

Hyvinvoiva -hankkeen järjestämien webinaarien luentomateriaalit ja tallenteet löytyvät Hyvinvoiva hoiva – hankkeen verkkosivuilta:

<https://blogs2.abo.fi/hyvinvoivahoiva/aineistoa-material/>

Kiitos osallistumisestasi!

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

HYVINVOIVA HOIVA
VÄRMÅENDE OMSORG

SOSIAALITAITO

Tervetuloa myös kevään viimeiseen webinaariin!

- Torstai 5.5. klo 13.00–14.30 “Me ollaan kokeiltu toi jo” -
Kokeilukulttuuria vahvistamalla tukea työhyvinvointiin
Laurea-ammattikorkeakoulu ja Yrkeshögskolan Novia

Tutustu myös Hyvinvoiva hoiva –oppaaseen ”*Tietoa ja työkaluja työhyvinvoinnin kehittämiseen ikäihmisten hoivapalveluissa*”, jonka löydät hankkeen kotisivuilta:

<https://blogs2.abo.fi/hyvinvoivahoiva-opas/>

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto